

Temeljem čl. 20. st. 1. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN RH 94/13, 73/17, 14/19., 98/19. i 84/21.) i Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine (NN RH br. 3/17. i 1/22.), članka 48. Statuta Grada Preloga („Službeni glasnik Međimurske županije“ br. 10/09., 26/10., 23/11., 5/13., 4/18. – pročišćeni tekst i 6/21.) i članka 8. Poslovnika gradonačelnikovog stručnog kolegija („Službeni glasnik Međimurske županije“ br. 18/09.) Gradonačelnik Grada Preloga na svom 11. Stručnom kolegiju održanom dana 23.03.2023. godine, prihvaća

IZVJEŠĆE

o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine na području Grada Preloga u 2022. godini

I. UVOD

Grad Prelog je druga po veličini jedinica lokalne samouprave u najsjevernijoj hrvatskoj županiji. Prostire se na oko 6.370 hektara površine. Smješten je u središnjem južnom dijelu Međimurske županije, odnosno na krajnjem sjeverozapadnom dijelu Međimurske županije, istočno od autoceste Goričan – Zagreb. Cijelim svojim južnim dijelom područje Grada Preloga izlazi na jezero HE Dubrava i graniči sa Varaždinskom županijom. Na području Međimurske županije na istoku graniči sa Općinom Sveta Marija, na sjeveroistoku sa Općinom Kotoriba i Općinom Goričan, na sjeveru sa Općinom Donji Kraljevec i na zapadu s Općinama Mala Subotica i Orehovica. Uz samo naselje Prelog, Grad čine i naselja Otok, Čehovec, Cirkovljan, Draškovec, Hemuševac, Oporovec i Čukovec. Na području Grada Preloga prema popisu od 2021. godine živi 7041 stanovnika u 2863 stambenih jedinica. Broj stanovnika Grada Preloga u odnosu na ukupan broj stanovnika Međimurske županije iznosi 6,65 %. Gustoća naseljenosti iznosi 110,6 st/km².

II. OBVEZE GRADA PRELOGA

U skladu s člankom 28. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (u daljnjem tekstu Zakon) gradonačelnik je dužan osigurati:

1. obavljanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i usluge povezane s javnom uslugom na način propisan Zakonom i važećom uredbom,
2. odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira i kartona, metala, stakla, plastike i tekstila, krupnog (glomaznog) komunalnog otpada i otpada propisanog važećim pravilnikom,
3. sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
4. provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu Plan),

5. donošenje i provedbu Plana gospodarenja otpadom Grada Preloga (u daljnjem tekstu Plan GP),
6. provođenje izobrazno-informativne aktivnosti,
7. mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada,
8. predaju miješanog komunalnog otpada u centar za gospodarenje otpadom sukladno Planu i
9. prestanak rada i zatvaranje odlagališta kojim upravlja pravna osoba koja je u vlasništvu jedinice lokalne samouprave te preuzimati miješani komunalni otpad prikupljen iz određene jedinice lokalne samouprave sukladno odluci iz članka 26. stavka 11. Zakona.

Grad Prelog je dana 31. siječnja 2014. godine, sa jedinicama lokalne samouprave na području donjeg dijela Međimurske županije (općine Goričan, Donji Kraljevec, Sveta Marija, Donja Dubrava, Donji Vidovec, Donji Kraljevec i Kotoriba) i GKP PRE-KOM d.o.o. zaključio Sporazum o zajedničkoj provedbi mjera gospodarenja otpadom temeljem članka 23. stavak 5. i članka 28. stavak 2. Zakona. Sporazumu se 2016. godine priključuju općine Belica i Dekanovec, 2017. godine Općina Domašinec, a 2018. godine općine Martijanec i Podturen. Godine 2021. godine u zajednički sustav provedbe mjera gospodarenja otpadom priključuju se općina Pribislavec i Jalžabet.

Sporazumom je utvrđen opseg zajedničkog ispunjenja obaveza utvrđenog Zakonom i to:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada;
- javnu uslugu prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada;
- odvojeno prikupljanje papira, metala, tetrapaka, stakla, plastike i tekstila, te krupnog (glomaznog) otpada;
- izradu i provođenje planova gospodarenja otpada za JLS;
- provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti na području JLS;
- zajedničko korištenje reciklažnog dvorišta i sortirnice za korisni otpad;
- zajedničko korištenje kompostane za biorazgradivi komunalni otpad;
- sakupljanje božićnih drvca poslije 07. siječnja.

Sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17., 84/19., 14/20. 31/21. i 84/21.) Gradsko vijeće Grada Preloga donijelo je Odluku o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Preloga (Službeni glasnik Međimurske županije br. 23/21.) u kojem se utvrđuju kriteriji obračuna količine otpada, nekretnine koja se trajno ne koriste, ugovorna kazna, cijena obavezne minimalne javne usluge, kriteriji za umanjenje cijene javne usluge, standardne veličine spremnika, najmanja učestalost odvoza otpada, obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu, glomazni otpad, odredbe o načinu pojedinačnog korištenja javne usluge, odredbe o prihvatljivom dokazu izvršenja javne usluge za pojedinog korisnika usluge, kriterij za određivanje korisnika usluge u čije ime jedinica lokalne samouprave preuzima obvezu sufinanciranja cijene javne usluge, odredbe o provedbi Ugovora koje se primjenjuju u slučaju nastupanja posebnih okolnosti (elementarna nepogoda, katastrofa i sl.), odredbe o načinu podnošenja prigovora i postupanju po prigovoru korisnika usluga te nadzor provođenja Odluke.

Odluka o komunalnom redu (Službeni glasnik Međimurske županije br. 12/19.) uređuje, između ostalog i skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim miješanim komunalnim otpadom, biorazgradivim komunalnim otpadom, korisnim otpadom i glomaznim

otpadom na području Grada Preloga. Odlukom se daje ovlast komunalnom redaru da izriče kazne u slučaju nepoštivanja određenih obveza.

III. PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA PRELOGA

Jedinice lokalne samouprave dužne su donijeti plan gospodarenja otpadom. Svrha planova gospodarenja otpadom je uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Republike Hrvatske. Grad Prelog je donio Plan gospodarenja otpadom Grada Preloga za razdoblje 2017. do 2022. godine (Službeni glasnik Međimurske županije broj 13/17.) na temelju Zakona a u skladu sa Planom. Plan GP sadržava:

1. analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području Grada Preloga, uključujući ostvarivanje ciljeva,
2. podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
3. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
4. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
6. opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
7. mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
8. mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
9. popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,
10. organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,
11. rokove i nositelje izvršenja Plana GP.

Ciljevi Plana GP na području Grada Preloga su:

- izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada
- usavršavanje sustava sakupljanja i obrade otpada
- povećanje udjela korisnog otpada selektiranjem otpada u domaćinstvima
- smanjenje utjecaja otpada na okoliš i zdravlje ljudi
- reciklaža, odnosno obrada otpada radi dobivanja sirovine za proizvodnju istog ili drugog proizvoda
- iskorištavanje vrijednih osobina otpada (kompostiranje i dr.),
- poboljšati učinkovitost korištenja resursa na području Grada i Županije.

Ključni cilj Plana gospodarenja otpadom na području Grada Preloga je upravljanje otpadom na način da se doprinese održivom razvoju i to kroz provedbu sustava gospodarenja otpadom koji će kontrolirati nastajanje otpada, smanjiti utjecaj proizvodnje otpada na okoliš, poboljšati učinkovitost resursa, omogućiti pravilno odlaganje, stimulirati investiranje i povećati ekonomske mogućnosti koje nastaju iz otpada.

Plan GP ističe da se u gospodarenju otpadom treba voditi sljedećim načelima:

- načelo održivog razvoja
- onečišćivač plaća
- odgovornost proizvođača
- blizina zbrinjavanja otpada
- načelo korištenja najboljih dostupnih tehnologija u odnosu na troškove i ekološku prihvatljivost.

U toku provođenja Plana GP uočena je potreba nabave dodatne opreme u sustavu gospodarenja otpadom na području Grada Preloga te je donijeta Dopuna Plana GP („Službeni glasnik Međimurske županije“ br. 7/19.). Dopuna Plana GP predviđa dodatno opremanje sortirnice korisnog otpada i kompostane i to strojem za sječenje drvene mase, stroj za obradu madraca i utovarivač do 7 m visine za doziranje otpada na sortirnici i utovar bala na šlepere.

IV. ANALIZA, OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU GRADA PRELOGA

Organizirano sakupljanje, odvoz i zbrinjavanje otpada na području Grada Preloga obavlja GKP PRE-KOM d.o.o. iz Preloga. Grad Prelog i ostale JLS, vlasnice GKP PRE-KOM ispunjavaju ciljeve iz Plana na zakonom predviđeni način ponajviše zbog same suradnje JLS, GKP PRE-KOM d.o.o., gospodarskih subjekata i građana. Po sustavu sakupljanja i zbrinjavanja otpada JLS gdje je GKP PRE-KOM d.o.o. Prelog, davatelj javne usluge pozitivno odskaču od prosjeka u Republici Hrvatskoj.

Količine miješanog komunalnog otpada se smanjuju iz godine u godinu, a udio odvojeno prikupljenog otpada raste. Na području Grada Preloga odvojeno se prikuplja otpadni papir, metal, staklo, plastika, tetrapak, biorazgradivi otpad, gume, tekstil, elektronički otpad, glomazni otpad, građevinski otpad, drvo, otpad sa groblja i problematični otpad.. Udio odvojeno prikupljenog otpada lagano raste, a u 2022. godini iznosi 86,28 %. Uključenost u sustav gospodarenja otpadom za 2022. iznosi 110,23% što je za 6,25% više nego 2021. godine.

U Prelogu je GKP PRE-KOM d.o.o. izgradio Reciklažni centar u kojem je smješteno reciklažno dvorište sa sortirnicom za korisni otpad, a 2017. godine izgrađen je i Centar za ponovnu uporabu – CPU. U Reciklažnom centru se od 2017. godine dodatno obrađuje glomazni otpad, a krajem 2018. godine ishođena je dopuna dozvole za gospodarenje otpadom za prikupljanje i skladištenje otpadnog jestivog ulja. Krajem 2014. godine započela je izgradnja kompostane za obradu biorazgradivog otpada koja je doprinijela smanjenju biorazgradivog otpada ali i ukupnih količina otpada koji završava na odlagalištu. Usluga sakupljanja biorazgradivog otpada od korisnika na području Grada Prelog započela je 01. siječnja 2015. godine. U kompostani se proizvodi kompost klase I i II kojem je ukinut status otpada i prodaje se za proizvodnju različitih poboljšivača tla.

Miješani komunalni otpad i preostali neobrađeni dio odlaže se na deponiju Piškornica u Koprivničkom Ivancu koje je u vlasništvu tvrtke Piškornica – sanacijsko odlagalište d.o.o.. Korisni otpad obrađuje se i balira (priprema prije uporabe) te skladišti u Reciklažnom centru Prelog, Hrupine 8 do predaje na uporabu. Navedeni korisni otpad predaje se na uporabu sljedećim tvrtkama Unimer d.o.o., Wang X, Lugplast d.o.o.,

Metal-mont d.o.o., Unija nova d.o.o., Resumo recikliranje d.o.o., Kronospan Cro d.o.o. i dr..

Početak rada Regionalnog centra za gospodarenje otpadom Piškornica očekuje se krajem 2025. godine.

Podaci o vrstama i količinama proizvedenog odnosno sakupljenog otpada, odlaganju otpada te stanju, potrebama i ciljevima gospodarenja otpadom na području Grada Prelog nalaze se u Izvješću o radu davatelja javne usluge za 2021. godinu.

Usporedbom s ostalim dijelovima Republike Hrvatske, sustav gospodarenja otpadom na području Grada Preloga je dobar i pozitivan primjer gospodarenja otpadom. Kontinuirano se radi na poboljšavanju sustava zbrinjavanja otpada i omogućuje se građanima da sav proizvedeni otpad zbrinjavaju na zakonom predviđeni način.

V. PODUZETE MJERE VEZANO UZ OSTVARENJE CILJEVA

Početak 2020. godine završen je projekt pod nazivom NE DVOJI NEGO SMEĆE ODVOJI. Navedeni projekt odobren je od strane Ministarstva zaštite okoliša i energetske učinkovitosti u okviru Programa izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom. Ukupna vrijednost projekta je 1.187.807,67 kn a Gradu Prelogu su dodijeljena bespovratna sredstva u visini od 1.009.636,50 kn. Navedena sredstva dodijeljena su u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. Europske unije.

Provedene su slijedeće izobrazno-informativne aktivnosti:

1. Javne tribine o gospodarenju otpadom
2. Izrađen letak o odvajanju korisnog otpada
3. Izrađena brošura – Vodič o gospodarenju otpadom
4. Izrađene su i emitirane edukativne tv emisija o gospodarenju otpadom
5. Izrađena je web stranice projekta
6. Izrađeni su i emitirani edukativni radio spotovi o gospodarenju otpadom
7. Izrađena je aplikacije za pametne telefone
8. Provedene su radionice o gospodarenju otpadom u vrtićima i školama
9. Nabavljene su slikovnice i bojanke za djecu
10. Organizirani eko i pub kvizovi o gospodarenju otpadom
11. Organizirane akcija čišćenja okoliša
12. Izrađen elektronski oglas na eportalima
13. Izrađeni plakati za novine
14. Izvedeni su igrokazi o gospodarenju otpadom za vrtićku i školsku djecu
15. Izrađeni su letci o odvajanju korisnog otpada prilagođeni osobama s intelektualnim teškoćama.

Sredinom 2020. godine započelo se s provođenjem projekta „Opremanje i modernizacija Kompostane Prelog“ vrijednosti 4.447.956,07 kn od čega je bespovratno dodijeljeno 2.194.535,06 kn, provedba projekta traje 18. mjeseci (12.06.2020. - 12.12.2021.). Glavni ciljevi projekta su povećanje kapaciteta kompostane za 1740 tona/god ishoda dopune dozvole za gospodarenje otpadom (stari kapacitet 5460 t/god., novi kapacitet 7200 t/god.) te povećanje obrade kompostane za 907 tona u prvoj punoj godini nakon provođenja projekta (2022. godina). U sklopu projekta nabavlja se pet novih strojeva: stroj za drobljenje bio otpada, stroj za prosijavanje zrelog komposta, teleskopski utovarivač, obični utovarivač, stroj za punjenje prosijanog komposta u vreće

te sustav automatskog vlaženja komposta. U sklopu projekta provode se i aktivnosti vidljivosti i promidžbe te su tako izrađeni letci za odvojeno sakupljanje biorazgradivog otpada te letak za osobe sa intelektualnim teškoćama, zatim su izrađeni plakati, baneri i snimljena je javna tribina za sve zainteresirane korisnike.

Projekt „Nabava 2 komunalna vozila za odvojeno sakupljanje otpada za GKP PRE-KOM d.o.o.“ ukupne vrijednosti 1.817.602,50 kn od čega je bespovratno dodijeljeno 1.480.000,00 kn. Projekt traje 15 mjeseci (26.6.2020.-26.9.2021.). U sklopu projekta nabavljaju se 2 nova vozila: jedno veće sa nadogradnjom 22 m³ za sakupljanje bio otpada, papira, plastike i tetrapak ambalaže i drugo manje vozilo kapaciteta 15 m³ za prikupljanje glomaznog otpada i granja. Glavni ciljevi projekta su povećanje kapaciteta za odvojeno sakupljanje otpada, povećanje količine odvojeno prikupljenog otpada te doprinos uporabi otpada te smanjenje količine otpada koji se odlaže na odlagalište.

Projekt „Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta za građevinski otpad Prelog,“ ukupne vrijednosti 4.177.315,84 kn od čega je bespovratno dodijeljeno 2.034.236,92 kn. Projekt traje 25 mjeseci (22.07.2020.-22.08.2022.). U sklopu projekta izgraditi će se reciklažno dvorište za građevinski otpad kapaciteta 2.600 t/god za prihvata, razvrstavanje, privremeno skladištenje i mehaničku obradu građevinskog otpada koje će se opremiti strojem za drobljenje, utovarivačem i strojem za suzbijanje prašenja vodenom maglom. Glavni ciljevi projekta su povećati kapacitete za obradu građevinskog otpada, smanjiti količine odloženog građevinskog otpada, smanjiti količine građevinskog otpada koje se odbacuju u prirodu te postati primjer dobre prakse u odvojenom prikupljanju i obradi građevinskog otpada i korištenju recikliranih agregata. U sklopu projekta izrađeni su letci, plakati, baneri i održana javna tribina o odvojenom prikupljanju i obradi građevinskog otpada.

Ishođena je nova dozvola za gospodarenje otpadom (sortirnica) – reciklažno dvorište za građevinski otpad te je isto tako ishođena nova dozvola za gospodarenje otpadom (kompostana) – opremanje i modernizacija.

U ožujku 2022. godine nabavljeno je rabljeno vozilo IVECO/ZOELLER za sakupljanje otpada. Vrijednost nabavljenog vozila iznosila je 458.500,00 kn bez PDV – a. U listopadu 2022. godine nabavljena su dva nova komunalna vozila. Riječ je o vozilima Fuso/Coseco za sakupljanje otpada, kapaciteta 8,0 m³ čija je vrijednost iznosila 640.000,00 kn, te o rabljenom kombi vozilu za održavanje javnih površina u vrijednosti 133.000,00 kn bez PDV-a. U prosincu 2022. godine nabavljen je i teleskopski utovarivač za utovar do 6,0 m visine za potrebe utovara ostataka iz obrade glomaznog otpada, građevinskog agregata te baliranog otpada. Radi se o utovarivaču tvrtke JCB 525-60, snage 75 KS. Utovarivač je nabavljen na način da je izvršena zamjena za rabljeni utovarivač te je izvršena doplata za novi u iznosu od 52.000,00 kn bez PDV-a.

Tijekom 2022. godine započeli su i radovi na izgradnji nadstrešnice za prosijavanje komposta prije pakiranja sukladno ishođenoj građevinskoj dozvoli.

Nabavljena je i komunalna oprema koja je uključivala posude za otpad u obliku životinje 4x4 kom (delfin, medo, žaba), set od 4 koša za otpatke smješko 6 komada, set od 3 kanti za reciklažni otpad 10 komada, kantica za domaćinstvo za sakupljanje otpadnog jestivog ulja 500 komada, spremnici za sakupljanje otpadnog jestivog ulja 30 komada. Nabava komunalne opreme iznosila je 349.810,00 kn, a sufinancirana je od strane Fonda za zaštitu okoliša u iznosu od 139.294,00 kn s PDV-om.

Također, u okviru mjera odvojenog sakupljanja otpada nabavljeno je 45 komada spremnika 1100 L (plavi, smeđi, žuti) te su u okviru projekta provedene i aktivnosti na edukaciji stanovništva. I ovaj projekt sufinanciran je od strane Fonda za zaštitu okoliša u iznosu od 69.988,38 kn s PDV-om.

VI. ZAKLJUČAK

U 2022. godini smanjene su količine miješanog komunalnog otpada u odnosu na 2021. godinu. U 2021. godini prikupljeno je 884,29 t. miješanog komunalnog otpada a u 2022. godini 867,90 t. Povećane su ukupne količine odvojeno sakupljenog otpada i to na 6324,55 t. Povećana je uključenost domaćinstava u sustav gospodarenja otpadom za 0,97 % u odnosu na 2021. godinu.

Svi ciljevi određeni u Planu GP do 2022. godine realizirani su u 2022. godini te treba i dalje voditi računa o izbjegavanju i smanjivanju nastajanja otpada, usavršavanju sustava sakupljanja i obrade otpada, povećanju udjela korisnog otpada selektiranjem otpada u domaćinstvima, smanjenju utjecaja otpada na okoliš i zdravlje ljudi, reciklaži, odnosno obradi otpada radi dobivanja sirovine za proizvodnju istog ili drugog proizvoda, iskorištavanju vrijednih osobina otpada te poboljšanju učinkovitosti korištenja resursa na području Grada Preloga.

Sve obveze i aktivnosti određene Zakonom provode se na području Grada Preloga u znatno većoj mjeri u odnosu na sve ostale jedinice lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj. Grad Prelog provodi sustav odvojenog sakupljanja otpada znatno iznad prosjeka zemalja Europske unije i to s 67,60 %. Treba napomenuti da su ciljevi definirani Planom GP kao što je upravljanje otpadom na način da se doprinese održivom razvoju i to kroz provedbu sustava gospodarenja otpadom koji će kontrolirati nastajanje otpada, smanjenje utjecaja proizvodnje otpada na okoliš, poboljšanje učinkovitosti resursa i omogućavanje pravilnog odlaganja djelomično ili čak u potpunosti realizirani. Ostvaren je i onaj najvažniji definirani cilj, a to je da se povećanje primarne reciklaže odnosno izdvajanje otpada po vrstama na mjestu njegovog nastanka približi stopi recikliranja od 70%.

Ovo Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine na području Grada Preloga u 2022. godini objavit će se u „Službenom glasniku Međimurske županije“.

KLASA: 351-02/23-01/04
URBROJ: 2109-14-02-23-1
Prelog, 23.03.2023. godine

GRADONAČELNIK:

Ljubomir Kolarek, dr.med.vet.